

SVIZOVE STRANI

[novice]

4.-6. DECEMBER 2006 * LUKSEMBURG

Vseevropska konferenca Izobraževalne internacionale/generalna skupščina ETUCE

Osrednja tema trodnevnega srečanja v Luksemburgu v začetku lanskega decembra je bila Učitelji v Evropi - kvalifikacije, njihova kariera in položaj v družbi. Poleg živahne debate, ki se je odvijala na srečanju, so potekale tudi volitve vodstva obeh organizacij ter sprejem programskih ciljev, resolucij in delovnih usmeritev za prihodnja tri leta. Navzoče je s svojo udeležbo in nagovorom počastil tudi predsednik Izobraževalne internacionale Thulas Nxesi, ki je izpostavil poglavne težave in izzive, s katerimi se danes soočajo učitelji in njihovi sindikati po vsem svetu. Kratka prispevka o osnovni temi srečanja sta predstavila predstavnik norveškega in britanskega sindikata. Slednji je poudaril, da družba, ki učiteljev ne ceni dovolj, tudi iz tega razloga ne vlaga dovolj denarja v izobraževanje. Tudi drugi prispevek je bil osredinjen okrog sorodne ideje - v učitelje je treba zaupati, jih ceniti in vlagati vanje. Imeti morajo ustrezne plače in ustrezne delovne razmere, da lahko svoje zahtevno delo dobro opravljajo. Na srečanju so bile tudi volitve za predsednika ETUCE-ja in El Pan-Euro-

pean strukture. Na to mesto je bil izvoljen Ronnie Smith iz Škotske. Martin Römer, dozdajšnji glavni tajnik ETUCE, je bil potrjen za nov triletni mandat, glavni tajnik Sviza pa je bil imenovan za predstavnika Slovenije v izvršnem odboru ETUCE-ja in vseevropskem odboru Izobraževalne internacionale.

Delegati so na konferenci sprejeli tudi nekaj resolucij, s katerimi so podprli kolege iz Grčije, Madžarske in Romunije v njihovih zdajšnjih prizadevanjih za boljše delovne razmere in večje vlaganje v izobraževanje. Zadnji dan konference je bila na predlog francoskega sindikata sprejeta tudi posebna resolucija, v kateri je izraženo ostro nasprotovanje vse pogostejšemu pojavljanju ksenofobije, rasizma, homofobije in antisemitizma v mnogih evropskih državah. Posebej je bilo izpostavljeno, da so prav učitelji ključni pri širjenju vrednot, kot so enakost, solidarnost in strpnost, zato je učiteljski poklic tako zelo pomemben.

12. DECEMBER 2006 * LJUBLJANA

Seja konference Konfederacije sindikatov javnega sektorja

Sredi lanskega decembra je potekala razširjena javna seja konference Konfederacije sindikatov javnega sektorja (KSJS). Poleg delegatov in vodstev vseh petih sindikatov, vključenih v konfederacijo, so se je udeležili tudi minister za javno upravo dr. Gregor Virant in predstavniki vladne pogajalske skupine.

Za dan po konferenci je bil napovedan podpis dogovora o načinu nadaljevanja pogajanj, iz katerega pa je bila konfederacija izključena. Predsednik KSJS Branimir Štrukelj je zato protestiral proti temu, da vlada konfederaciji, ki predstavlja več kot 73.000 članov, jemlje pravico do enakopravnih pogajanj in ne upošteva njenih predlogov. Minister dr. Gregor Virant je zagotovil, da so predlogi konfederacije vsebinsko pomembni in bodo obravnavani enakopravno. Tako so se na konferenci sporazumeli, da tudi konfederacija podpiše predvideni dogovor, vlada pa bo v njem priznala obstoj dveh sindikalnih predlogov. Do podpisa dogovora dan pozneje vendarle ni prišlo, ker je temu nasprotovala druga skupina sindikatov. Več o vsem tem si lahko preberete v rubriki V središču.

14. DECEMBER 2006 * LJUBLJANA

Zlato priznanje za Sviz

Na slavnostni akademiji ob 50-letnici Inštituta za javno upravo pri Pravni fakulteti in Inštituta za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani je Sviz prejel zlato priznanje, in sicer za sodelovanje pri razvoju kolektivnega članstva kot oblike aplikativnega povezovanja med stroko in prakso ter podporo znanstveno-raziskovalnem delu Inštituta za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.

3. JANUAR 2007 * LJUBLJANA

Sviz pisal ministru Simonitiyu o uvrstitvi orientacijskih delovnih mest v kulturi

Sviz je ministru za kulturo poslal pismo o uvrstitvi orientacijskih delovnih mest v kulturi v sklopu novega plačnega sistema. Problematika uvrstitve orientacijskih delovnih mest, zlasti tistih na umetniškem delu kulture, je aktualna in zelo pereča. Zato Sviz od ministrstva in ministra pričakuje jasno opredelitev do vseh teh vprašanj. Informativna prevedba plač zaposlenih v kulturi je namreč pokazala, da te plače močno zastajajo za plačami drugih primerljivih poklicev v preostalem javnem sektorju. Dejanska prevedba obstoječih plač v nove plačne razrede je to le potrdila. Zdajšnji vladni predlog uvrstitve orientacijskih delovnih mest v plačne razrede po mnenju Sviza le še pogloblja že tako velika nesorazmerja med zaposlenimi v javnem sektorju in ne odpravlja prevelikih zaostankov plač zaposlenih v kulturi.

Sviz je v pismu navedel še nekaj svojih pripomb in predlogov ter zapisal pričakovanje, da bodo le-ti upoštevani in da bo minister nanje odgovoril v najkrajšem času. Ko bomo prejeli ministrov odgovor, vas bomo o njem seznanili na naši spletni strani in na Svizovih straneh v Šolskih razgledih.

9. JANUAR 2007 * LJUBLJANA

1. (konstitutivna) seja Glavnega odbora Sviza

Na prvi seji po 7. skupščini Sviza se je sestel Glavni odbor. Glavne udeležbe s te seje objavljamo na tokratnih Svizovih straneh.

[uvodnik]

Leto odločitev

Tako vlada kot sindikati se zavedamo, da bo to leto na področju socialnega partnerstva zelo zahtevno in naporno, zavedamo pa se tudi, da se bo zaostritvam mogoče ogniti le z obojestransko voljo po sklepanju kompromisov. Leto 2007 je zadnje v tem mandatu, ko se je mogoče dogovoriti o socialno in interesno zahtevnih vprašanjih. Prihodnje leto, ko bo Slovenija predsedovala Evropski uniji in bo državo stresala predvolilna mrzlica zaradi državnoborskih volitev, neprijaznih družbeno-ekonomskim sprememb, ki bi prizadele večje skupine zaposlenih, ni pričakovati. Letos se bo odločilo, ali bomo ohranili mrežo javnega zdravstva kot ga poznamo ali pa ga bomo nadomestili s sistemom koncesij zasebnikom, kar bi povečalo razlike v dostopnosti do kakovostnega zdravljenja med prebivalstvom. Glavni odbor Sviza se je že jasno opredelil za ohranitev javnega zdravstva. Odločitev je decembra lani potrdilo članstvo z 11.823 podpisi, ki smo jih izročili Gibanju za ohranitev javnega zdravstva.

Prav tako se bo letos odločilo o noveli Zakona o delovnih razmerjih, torej ključnem zakonu, ki opredeljuje pogoje dela in delovnega razmerja. Po razrešitvi ministra Drobniča, ki je trmasto vztrajal pri radikalnem zmanjševanju pridobljenih pravic zaposlenih, in po prvih pogovorih z novo ministrico Marjeto Cotman kaže, da se je ta odpovedala najbolj spornim predlogom svojega predhodnika. Zato je pričakovati usklajevanja zakona v bolj umirjenem in konstruktivnem ozračju. Da bi enaka pričakovanja povezali s pogajanjem o novem plačnem sistemu v javnem sektorju, bi bilo prenaivno, saj nadaljevanja napetosti ni pričakovati le med vlado in sindikati, pač pa tudi med sindikati samimi, ki smo se lani spomladi ob obilni pomoči vladne strani razcepili na dve skupini. Rezultati plačnih pogajanj ne bodo za dlje časa določili le razmerij in vrednotenja med poklici oziroma delovnimi mesti, ampak tudi usklajevanje plač v javnem sektorju glede na gospodarstvo. In kar je najpomembnejše, vendar spregledano na sindikalni strani: izid plačnih pogajanj bo uokviril vpliv in po-

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

gajalsko moč sindikatov javnega sektorja v odnosu do ključnega delodajalca, in to je Vlada RS.

Za strokovne delavce v šolstvu bo odločitev o sprejemljivosti novega plačnega sistema zelo odvisna od ustreznega in sprejemljivega ovrednotenja strokovnih nazivov, še zlasti, ker vladna stran skuša znižati njihovo veljavo in pomen.

Tudi dogajanje v šolstvu bo vse prej kot monotono, saj so na obzorju nove spremembe Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki bi lahko posegle v temelj sedanjega izobraževalnega sistema. Pričakovati je, da bodo odpravljene omejitve, ki so varovale javne šole pred pretiranim razmahom zasebnega šolstva. Prav tako se zdi verjeten korak v decentralizacijo odločanja in večjo avtonomijo šol. Ne prva in ne druga sprememba sami po sebi nista ali dobri ali slabi. Kot kažejo raziskave, decentralizacija odločanja in večja avtonomija šol lahko povečata kakovost izobraževanja, če se poveča vpliv učiteljev in drugih strokovnih delavcev na strokovne in organizacijske odločitve. Pri nas pa je obrnjeno: z zmanjšanjem števila zaposlenih v svetih zavodov je bil pred začetkom sprememb vpliv primerno zmanjšal. Nekateri ne bomo presenečeni, če se bo ob novih spremembah "Zofke" razkril globlji smisel prvotnih sprememb v sestavi svetov zavodov.

Upati je, da bo minister Milan Zver tokrat držal besedo in omogočil staršem, dijakom in učiteljem, da enakovredno in enakopravno sodelujemo pri oblikovanju sprememb. Popotnica od lani je slaba, saj se je zadnji primer skrivanja sprememb pred zainteresiranimi dogodil prav ob koncu lanskega leta, ko je ministrstvo rok za pošiljanje pripomb na predlagani Pravilnik o šolskem redu v srednjih šolah določilo za čas med 22. in 29. decembrom. Je sploh mogoče v celem letu poiskati primernejši čas, kadar ne želiš, da bi kdo kaj predlagal ali kritično ocenil?

[v središču]

Pogajanja o novem plačnem sistemu

Decembra lani so pogajanja za sklenitev Kolektivne pogodbe za javni sektor privedla do pomembnih premikov. Ključni dogodki so bili vezani na odnose in razmerja med sindikati javnega sektorja, med katerimi se je že nekaj časa napovedoval konflikt. Razlog zanj se skriva v dveh različnih predlogih višine orientacijskih delovnih mest, ki obstajata od lanskega maja. Predlog, ki ga zagovarja pet sindikatov, združenih v Konfederacijo sindikatov javnega sektorja (KSJS), je manj popustljiv od predloga druge skupine manjših sindikatov. Zato je skušala vlada v začetku decembra s to skupino številčnih, a majhnih sindikatov skleniti dogovor o nadaljevanju pogajanj, ki v celoti ne upošteva oz. ne priznava obstoja predloga petih velikih sindikatov, ki so povezani v konfederacijo in predstavljajo interese več kot 73.000 njihovih članov.

Sindikati Sviz, Policijski sindikat, Sindikat zdravstva in socialnega varstva, Sindikat delavcev v zdravstveni negi in Neodvisni sindikat delavcev Ljubljanske univerze so ostro nasprotovali podpisu kakršnega koli dogovora, ki ne upošteva tudi njihovih predlogov, in zato za 12. decembra lani napovedali tudi javno sejo, na katero je bil povabljen tudi minister za javno upravo dr. Gregor Virant. Dan pred to sejo pa je bil brez vnaprejšnjih vabil in dnevnega reda sklican sestanek pri predsedniku vlade Janezu Janši, ki naj bi se ga udeležili sindikati javnega sektorja. Sviz kot najštevilčnejši sindikat v javnem sektorju je za ta sestanek zvedel šele na jutro sestanka, le dve uri pred začetkom. Udeležbo na sestanku pri predsedniku vlade je Sviz zavrnil, ker ni dobil niti vabila niti ni bil seznanjen z vsebino pogovorov.

Na tej točki so postala nesoglasja med sindikati znana tudi širši javnosti, vrh pa so dosegla s sklicem javne seje KSJS v Ljubljani. Na njej je minister dr. Gregor Virant 200 navzočim

delegatom iz vseh petih sindikatov, članov konfederacije, jasno, povsem nedvoumno in enoznačno zagotovil, da bo v nadaljevanju pogajanj ta skupina imela enak položaj kot skupina majhnih osemnajstih sindikatov. S tem je priznal obstoj dveh sindikalnih predlogov. Vladna stran je na tej osnovi naredila popravek dogovora o nadaljevanju pogajanj, ki bi moral biti podpisan dan po javni seji konfederacije, vendar pa ga nato skupina drugih sindikatov ni želela več podpisati. Vsekakor je KSJS uspelo, da je njen predlog postal legitimen in legalen predlog na pogajanjih in s samostojnim statusom. Ko je bilo to doseženo, je KSJS takoj izrazila pripravljenost, da se usklajuje z drugo skupino sindikatov.

Hkrati je prišlo še do enega pomembnega trenutka v pogajanjih, ko je vlada (sicer potih) pritrdila argumentom Sviza in drugih sindikatov v konfederaciji, ki so nasprotovali nameri vlade, da bi najprej parafirali dogovor o uvrstitvi orientacijskih delovnih mest kot poseben del

kolektivne pogodbe in se šele potem posvetili dodatkom. Sindikati v konfederaciji so vsekakor zavračali to možnost, ker bo mogoče o višini plače v novem plačnem sistemu govoriti šele po tistem, ko bodo znani tako osnovna plača kot dodatki. Vlada je to argumentacijo sprejela in predlagala zamrzitev pogajanj o osnovnih plačah na zdaj doseženi točki, ob tem pa priznala obstoj dveh pogajalskih predlogov na sindikalni strani. Dialog med sindikati in vlado se bo nadaljeval s pogajanjem o višini dodatkov, ki lahko znašajo tudi do 20 odstotkov osnovne plače (to pomeni razliko petih plačnih razredov). Šele ko bodo dogovorjeni dodatki za težje pogoje dela, manj ugoden delovni čas, za delovno dobo, mentorstvo ..., bodo pogajalci lahko skupaj s podatki o osnovni plači ugotovili, kakšna je dejanska ta plača v primerjavi z zdajšnjjo. Na tej osnovi bo mogoče ponovno odmrzniti predhodna pogajanja o osnovnih plačah in jih tudi ustrezno popraviti.

Sindikalni strani se bosta tako lotili usklajevanja dodatkov in obe sta že izrazili voljo in pripravljenost, da - za razliko od orientacijskih delovnih mest - pri dodatkih pripravita enoten predlog. Tu se bo pokazalo, ali bo mogoče premostiti vsa prejšnja nasprotovanja.

Med božično-novoletnimi prazniki pa je Ustavno sodišče sprejelo odločitev v zvezi s pritožbami sodnikov, da je novi zakon o sistemu plač glede njihovih plač v nasprotju z ustavo. Ustavno sodišče je temu pritrdilo in ugotovilo, da zakon v nekaterih členih dejansko krši ustavo. To bo privedlo do ponovnih sprememb zakona o sis-

temu plač v javnem sektorju, saj je sodišče naložilo vladi, da mora odpraviti neustavne določbe v zakonu. Ker Ustavno sodišče v svoji odločitvi namiguje na to, da sodniki v primerjavi z drugimi funkcionarji (v izvršilni in zakonodajni oblasti) niso enako plačani, je mogoče pričakovati dvig sodniških plač. To pa zna povzročiti veržno reakcijo v celotnem javnem sektorju, saj se na plače sodniških predlogov na sindikalni strani. Dialog med sindikati in vlado se bo nadaljeval s pogajanjem o višini dodatkov, ki lahko znašajo tudi do 20 odstotkov osnovne plače (to pomeni razliko petih plačnih razredov). Šele ko bodo dogovorjeni dodatki za težje pogoje dela, manj ugoden delovni čas, za delovno dobo, mentorstvo ..., bodo pogajalci lahko skupaj s podatki o osnovni plači ugotovili, kakšna je dejanska ta plača v primerjavi z zdajšnjjo. Na tej osnovi bo mogoče ponovno odmrzniti predhodna pogajanja o osnovnih plačah in jih tudi ustrezno popraviti.

Okrog 'zaživetja' novega plačnega sistema po optimističnih ocenah omenjajo 1. 7. 2007, realno pa bo to 1. 1. 2008, saj ne smemo pozabiti, da bo treba po koncu pogajanj za Kolektivno pogodbo za javni sektor spremeniti še vse kolektivne pogodbe dejavnosti in poklicev, kamor je treba uvrstiti vsa delovna mesta, ki v pogajanjih za KPJS niso bila orientacijska. Za zaposlene v vzgoji in izobraževanju to konkretnije pomeni, da bo treba v plačne razrede uvrstiti vse strokovne delavce v nazivih (mentor, svetovalec in svetnik). To bo za Sviz eden ključnih momentov, saj uvrstitve mentorjev, svetovalcev in svetnikov pomeni uvrstitev skoraj 70 odstotkov članstva v plačne razrede. Svizovo stališče glede tega je že nekaj časa znano in nespremenjeno - Sviz ne more in ne bo pristal na to, da bi bili strokovni nazivi po višini dviga plač izenačeni s horizontalnim napredovanjem, saj je njihovo doseganje zahtevnejše od horizontalnega napredovanja in napredovanja v plačne razrede po starem.

SVIZOVE STRANI

[aktivnosti]

Sviz bo sodeloval v mednarodnih projektih

Sviz je bil kot član Izobraževalne internacionale in ETUCE-ja povabljen k sodelovanju v dveh mednarodnih projektih. To je nedvomno izkaz zaupanja našemu dosedanemu delu in nekaj, na kar smo lahko ponosni.

Prvi projekt, v katerem bo sodeloval Sviz oz. njegov predstavnik, je projekt o evropskem ogrodju kvalifikacij z naslovom K evropskemu ogrodju kvalifikacij - izmenjava stališč in izkušenj partnerjev. Nosilec projekta je ESIB (Zveza nacionalnih študentskih organizacij Evrope), v njem pa sodelujejo po ena študentska organizacija, organizacija delodajalcev, dijaška organizacija, sindikat in univerza, vsaka od teh iz različne evropske države. Namen projekta je izmenjati izkušnje med različnimi partnerji iz različnih držav ter tako vsakemu od njih omogočiti, da se učijo drug od drugega, razpravljajo in izmenjujejo med seboj mnenja ter izkušnje. Sodelovanje petih različnih partnerjev iz petih različnih držav naj bi spodbudilo tudi partnerje v vseh drugih evropskih državah, ki sodelujejo pri sprejemanju evropskega okvira kvalifikacij, k učinkovitejšemu delu na podlagi ugotovitev, do katerih bodo prišli sodelujoči v projektu. Projekt naj bi se predvidoma končal v drugi polovici prihodnjega leta s konferenco, na kateri bodo predstavljali rezultati projekta.

ETUCE (European Trade Union Committee for Education) je nosilec drugega projekta, katerega cilj je zboljšati poznavanje razlogov za stres pri učiteljih in posledično najti učinkovite ukrepe za spoprijemanje z njim in za

njegovo preprečevanje.

Z delom povezan stres spremljamo domala v vseh poklicih in predstavlja težavo tako za zaposlene kot tudi za njihove delodajalce. Evropski socialni partnerji so tako zaznali potrebo po skupni akciji na tem področju in to uvrstili tudi v svoj delovni program.

Nedvomno so učitelji eni izmed tistih zaposlenih, ki pri svojem delu doživljajo največ stresa, zato ta zahteva posebno pozornost. Razlogi za stres pri učiteljih so različni: povečevanje delovnih nalog in obremenitev ter pomanjkanje stabilnosti in varnosti zaposlitve, frustracije in razočaranja, ki jih doživljajo na delovnem mestu, socialno-ekonomski vidiki, pomanjkanje socialnega prepoznavanja njihove vloge ter mnogi drugi razlogi. Uspešno soočanje s stresom vodi do večje učinkovitosti in boljšega zdravja in varnosti na delovnem mestu, posledično pa tudi do ekonomskih in socialnih prednosti za šole, učitelje in družbo kot celoto. Poglavitni cilj projekta je boljše poznavanje te problematike ter izmenjava izkušenj in dobre prakse na področju soočanja z delom povezanega stresa pri učiteljih. V projektu bodo sodelovali strokovnjaki za področje stresa ter predstavniki učiteljskih sindikatov s Švedske, Portugalske, Malte, iz Poljske, Nemčije in Slovenije. Vse dejavnosti naj bi se odvijale le letos; prvi sestanek delovne skupine bo že konec januarja v Bruslju, septembra in novembra pa sta predvideni tudi konferenci, od tega naj bi bila prva pri nas, na Bledu.

[ugodnosti]

Za prvi maj na Sicilijo

Turistična agencija ZUM iz Celja, s katero ima Sviz sklenjen dogovor o sodelovanju in ki Svizovim članom ter njihovim družinski članom omogoča različne popuste na osnovno ceno aranžmajev, pripravlja potovanje na Sicilijo med prvomajskimi prazniki. Redna cena je 351 evrov, za Svizove člane le 312 in za njihove družinske člane 329. Agencija omogoča tudi plačilo na obroke brez obresti, zato obiščite Svizovo spletno stran (www.sviz.si, Z nami na počitnice) ali spletno stran turistične agencije ZUM (www.zumtours.com), kjer najdete program potovanja ter druge podrobnosti o tej ponudbi.

Popusti za naše člane s kartico Diners club SVIZ

Članice in člani Sviza, ki so se odločili za kreditno kartico Diners club SVIZ, so z navedeno kartico upravičeni do popustov v trgovinah Direndaj in Lesnina, d. d..

Pri nakupih v trgovinah Direndaj, kjer prodajajo igrače za najmlajše in zanimiva darila za zahtevne najstnike, imajo imetniki kreditne kartice Diners club SVIZ 8 odstotkov popusta.

V prodajalnah Lesnina, d. d., pa imajo imetniki Diners club SVIZ kartice 2 odstotka popusta pri plačilu pohištva in 5 odstotkov popusta pri ostalem programu. Popust ne velja na že znižano akcijsko blago.

Z nekaj porodnimi krčji je sredi januarja končno zažvela Svizova športna liga. Začela se je s tekmami v košarki na tekmovalnih v Ljubljani in Slovenski Bistrici. Ekipe se bodo pomerile še v odbojki 20. in 27. januarja, nato pa bo 10. februarja v Velenju finale, na katerega se bodo uvrstile najboljše košarkarske in odbojkarke ekipe. Na spletni strani www.sviz.si sproti objavljamo razpored in izide tekem, vabljeni pa ste tudi na ogled razburljivih tekem v živo.

**SVIZOV SVETOVALNI TELEFON
ZA ŽRTVE NASILJA 01 244 09 18**

torek od 16. do 18. ure, četrtek od 16. do 18. ure

Konstitutivna seja Glavnega odbora Sviza

Dober mesec dni po koncu 7. skupščine Sviza je potekala konstitutivna seja Glavnega odbora Sviza (GO), ki je najvišji organ odločanja med dvema skupščinama. Na seji so sprejeli sklep o poimenski sestavi GO za mandatno obdobje 2006-2010. Zaradi sprememb statuta in manj članov GO šteje ta v tem mandatu 53 članic in članov, od tega je 19 novih. Sprejet je bil tudi sklep o poimenski sestavi Izvršilnega odbora Sviza za obdobje do leta 2010.

V nadaljevanju seje so člani potrdili čistopis Statuta, ki je bil sprejet že na zadnji skupščini, in razpisali volitve za predsednico ali predsednika GO Sviza. V skladu s Statutom Sviza lahko postane

predsednik vsako izmed predsednikov sindikalnih konferenc. Rok za vlaganje kandidatur za predsednika je bil do 16. januarja letos, volitve pa bodo izpeljane na prihodnji seji Glavnega odbora, ki bo 30. januarja.

Glavni odbor je na svoji prvi oz. konstitutivni seji potrdil tudi dve komisiji, in sicer za nenasilje in za enake možnosti. Kot podpisniku Kolektivne pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta za javne uslužbence pa bo Sviz vladi predlagal aneks o znižanju provizije za upravljanje Zaprttega vzajemnega pokojninskega sklada za javne uslužbence.

Zaradi prehoda na novo valuto je bilo treba pretvoriti in prilagoditi tudi zneske članarin za upokojene člane ter brezposelne člane in porodnice iz tolarjev v evre. Letna članarina za upokojene člane po novem znaša 12,50 evra (prej 3.000 tolarjev), mesečna za brezposelne člane in porodnice pa 2,50 evra (prej 600 tolarjev).

[predstavitve]

Območni odbor Sviza Idrija-Cerkno

Naše območje spada med manjša. Šteje 342 članic in članov, ki delajo v osmih zavodih. Ti zavodi pokrivajo predšolsko vzgojo, osnovno šolstvo, glasbeno šolo, zavod za mladostnike s posebnimi potrebami in gimnazijo. Predsednik območnega odbora sem Roman Eberlinc.

Roman Eberlinc

Ker nimamo svojih sindikalnih prostorov, gostujemo na Centru Nikolaja Pirnata v Idriji, kjer se po potrebi sestajamo sindikalni zaupniki vseh zavodov. V vseh letih obstoja našega območnega odbora predvsem skrbimo, da je članstvo čim bolj obveščeno o pomembnih dogodkih (o spremembah pravilnikov in zakonodaje, poteku pogajanj ...). Članom je na voljo svetovanje, tako na nivoju zavoda kot območja, tudi pravna pomoč, če jo potrebujejo. Pred leti smo imeli za pravno svetovanje svojo pravnico, vendar so cene teh storitev zelo narasle, zato zdaj koristimo pravno pomoč pravnikov Glavnega odbora v Ljubljani.

Vsako leto dodelujemo solidarnostne pomoči našim članom v stiski. Pomoč podelimo na predlog sindikalnega zaupnika v zavodu. Kot območni odbor sodelujemo na raznih protestnih shodih in podobnih manifestacijah, s svojimi stališči in predlogi pa dejavno sodelujemo pri delovanju Sviza.

Kot v večjem delu Slovenije tudi na našem območju upada število otrok. Posebno izrazit trend upadanja smo zaznali v zadnjem desetletju, ko je učencev na naših osnovnih šolah za tretjino ali še več manj, posledično je manj tudi oddelkov po šolah. Konkretnije: Na Osnovni šoli Cerkno, kjer sem zaposlen, smo imeli v najboljših obdobjih celo štiri paralelke z veliko učenci, zdaj pa imamo le še dva oddelka posameznega razreda z 22 ali 23 učenci v njem. Vsako leto pri vpisu otrok v prvi razred ne vemo, ali bo sploh dovolj otrok za dva oddelka ali ne. V srednjem šolstvu je položaj nekoliko boljši. Idrijska gimnazija na vseh svojih programih nima težav s številom dijakov, kljub temu pa se morajo truditi, da pridobijo in privabijo čim več dijakov.

Manj učencev pomeni tudi manj delovnih mest za učitelje. Na našem območju večjih težav z odpuščanjem zaradi tega vzroka (še) ni. Večja težava je zaposlovanje mladih diplomantov, ki uspešno končajo študij, a nato ne najdejo dela v domačem kraju.

[pravna pisarna] Piše TONE SELIŠKAR

Dopust in z njim povezana pravica do regresa

Do začetka uporabe novega Zakona o delovnih razmerjih (ZDR), to je do 31. decembra 2002, so regres urejale kolektivne pogodbe. Od 1. januarja 2003 je regres pravica, ki jo določa zakon. Z zakonom je določena le minimalna višina regresa, ki ne sme znašati manj, kot znaša minimalna plača, ter pogoji za pridobitev regresa. To pomeni, da je s kolektivnimi pogodbami dejavnosti regres lahko določen tudi v večji višini, kar velja tudi za dejavnost vzgoje in izobraževanja. Pravico do regresa, pogoj za pridobitev te pravice ter način in roke izplačila določa 131. člen ZDR.

Pravica do regresa je povezana s pravico do letnega dopusta. Če je delavec v tekočem letu pridobil pravico do dopusta, mu pripada tudi regres za letni dopust. V skladu z namenom regresa je delavcu treba izplačati regres pred nastopom letnega dopusta, to je pred 1. julijem v tekočem letu. Regres se mora vedno izplačati v denarni obliki.

Če delavec v tekočem letu ni pridobil pravice do celotnega dopusta, temveč le do dela, je upravičen tudi le do dela regresa. Delavec ni upravičen do celotnega dopusta, če v tekočem letu dela manj kot šest mesecev, kar pomeni, da je delo nastopil po 1. juliju ali pa mu je delovno razmerje prenehalo pred 30. junijem v tekočem letu. V takih primerih je delavec upravičen do ene dvanajstine celotnega dopusta za vsak mesec dela in s tem tudi do dvanajstine celotnega regresa za vsak mesec dela.

Ob celoletni porodniški odsotnosti (od 1. 1. do 31. 12.) ter ob upoštevanju, da ima delavka sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, je delavka za tekoče leto upravičena do celotnega dopusta ter s tem tudi do celotnega regresa. Omenili smo namreč že, da je regres odvisen od pravice do dopusta in ne od pravice do izrabe dopusta.

Težava glede izplačila regresa lahko nastopi, če delavec med letom zamenja delodajalca. V tem primeru obstaja več možnosti.

Delavec lahko prejme celotni regres pri starem delodajalcu ali pri novem. V praksi to pomeni: če delavec zamenja zaposlitev pred rokom izplačila regresa, le-tega prejme pri novem delodajalcu; če pa zamenja zaposlitev po roku za izplačilo regresa, bo regres prejel pri starem delodajalcu. Možna je tudi, da oba delodajalca skleneta dogovor ter izplačata vsak sorazmerni del regresa, in sicer v razmerju časa, ki je delavec delal pri vsakem delodajalcu - eno dvanajstino za vsak dopolnjeni mesec dela. V vsakem primeru pa je stari delodajalec dolžan delavcu izstaviti potrdilo o številu dni dopusta, ki jih je delavec že izrabil do prenehanja pogodbe o zaposlitvi, ter potrdilo, ali mu je bil regres izplačan v celoti ali le v sorazmernem delu oziroma regresa sploh ni prejel.

Ob menjavi delodajalca se lahko tudi zgodi, da je delavec regres sicer prejel v celoti, vendar je pri novem delodajalcu znesek regresa višji. Vprašanje, ali je delavec v takem primeru pri novem delodajalcu upravičen do razlike v višini regresa ali le do sorazmernega dela, odvisnega od časa dela v koledarskem letu pri novem delodajalcu, ali pa ni upravičen do ničesar, pravno ni rešeno. Enako velja, če je bila višina regresa pri starem delodajalcu višja kot pri novem.

Delavec, ki v koledarskem letu ni pridobil pravice do dopusta, ker se je upokojil pred 31. januarjem, in s tem tudi ne pravice do regresa, bo imel v tekočem letu v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pravico do rekreacijskega dodatka. Ni pa rešeno vprašanje o tem, do kakšnega zneska rekreacijskega dodatka je upravičen upokojenec, če se je upokojil po 31. januarju in s tem pridobil pravico do sorazmernega dela dopusta ter prejel tudi sorazmerni del regresa. Tudi tu se namreč pojavi vprašanje, ali je upravičen do celotnega regresa ali le do sorazmernega dela, odvisnega od časa, ko je bil delavec v tekočem letu upokojen.